

Sanomia Turusta.

N:o 258. – 6.11.1886

Suomalaisten siirtolaisten oloista Siperiassa.

(U. S. mukaan)

Om-siirtokunnasta 23.9.-86

Koska pidän welwollisuutenani antaa tietoja suomalaisten oloista täällä wieraassa maassa niin paljon kuin mahdollista on – warsinkin kun ne owat olleet Suomessa melkein tuntemattomat –, jotta Suomen kanssa tulisi näkemään onko se welwollisuutena täyttänyt näitä kansalaisiansa kohtaan, niin pyydän että te hyväntahtoisesti ottaisitte seuraawan kirjoituksen sanomalehtenne palstoihin.

Täkäläisistä oloista olen jo ennen kirjoittanut muihin sanomalehtiin, mutta tahdon kuitenkin nytkin selwyden tähden mainita ennenkin kerrottuja seikkoja. Suomalaiset, jotka Keisarin armosta pääsewät Siperiaan siirtolaisiksi, asetetaan tawallisesti asumaan Omskin läheisyyteen. Monta aikaa pantiin kaikki suomalaiset Om-siirtokuntaan, 125 wirstaa Omskista itään päin Om-joen rannalla. Sittenmin kun pahuus tuli ylen suureksi sanotussa siirtokunnassa, ruwettiin lutherilaisia ja suomalaisia hajoittamaan ympäri Wenäjän kyliä kuitenkin niin likelle Omskia kuin mahdollista oli. Pari kolme vuotta ajettiin suomalaisia myöskin Tomskin lääniin. Nyt siis asuwat suomalaiset niin hajalla, että kun lähtee Tjumenistä Tomskiin, niin asuu heitä pitkin matkaa, jos ei juuri joka kylässä, niin ainakin useimmassa. Panowan wolostissa eli kihlakunnassa, joka on 225 wirstaa Omskista länsipohjaiseen päin, asuu paljon suomalaisia. Sanotussa piirissä on Rissowa eli ”wanha kylä”, joksi sitä täällä sanotaan. Sinne on suomalaisia usein sijoitettu. Sinne kirjoitettiin melkein kaikki wiime vuonna Suomesta tulleet. Syystä että suomalaisissa kylissä toimeentulo on ylipäätänsä huononlainen, kulkewat Suomesta tulleet wenäläisissä kylissä työssä. Moni elääkin, sittenkuin hän on oppinut wenääjää puhumaan, alituisesti wenäläisten keskuudessa. Jos hän joskus suomalaiseen kylään tulee, niin hänet pannaan melkein wäksin wiinaa ostamaan. Kun hän kerran pääse hyvään alkuun, ei juomasta monesti lakata ennen kuin kaikki rahat ja wieläpä waatteetkin owat menetyt. Usein, kun siirtolaiset saapuwat tänne Suo-

Suomalaisten siirtolaisten oloista Siperiassa.

(U. S. mukaan)

Om-siirtokunnasta 23.9.86.

Koska pidän welwollisuutenani antaa tietoja suomalaisten oloista täällä wieraassa maassa niin paljon kuin mahdollista on – warsinkin kun ne owat olleet Suomessa melkein tuntemattomat –, jotta Suomen kanssa tulisi näkemään onko se welwollisuutensa täyttänyt näitä kansalaisiansa kohtaan, niin pyydän että te hyväntahtoisesti ottaisitte seuraawan kirjoituksen teidän sanomalehtenne palstoihin.

Täkäläisistä oloista olen jo ennen kirjoittanut muihin sanomalehtiin, mutta tahdon kuitenkin nytkin selwyden tähden mainita ennenkin kerrottuja seikkoja. Suomalaiset, jotka Keisarin armosta pääsewät Siperiaan siirtolaisiksi, asetetaan tawallisesti asumaan Omskin läheisyyteen. Monta aikaa pantiin kaikki suomalaiset Om-siirtokuntaan, 125 wirstaa Omskista itään päin Om-joen rannalla. Sittenmin, kun pahuus tuli ylen suureksi sanotussa siirtokunnassa, ruwettiin lutherilaisia ja suomalaisia hajoittamaan ympäri Wenäjän kyliä kuitenkin niin likelle Omskia kuin mahdollista oli. Pari kolme vuotta ajettiin suomalaisia myöskin Tomskin lääniin. Nyt siis asuwat suomalaiset niin hajalla, että kun lähtee Tjumenistä Tomskiin, niin asuu heitä pitkin matkaa, jos ei juuri joka

mesta, saawat he tehdä työtä kauan aikaa ruoan edestä; ja hyvä on waan, jos joku otta heitä ensi wuodeksi ruoan ja waatteen edestä, sillä talwen aikana ei täällä ole suuria töitä.

Sittenkään ei ole hätä suuri, jos he pääsewät heti tultuaan suomalaisten yhteyteen, sillä kelpo mies aina itsensä elättää jos jollain tawoin. Pahempi on niitten laita, jotka joutuwat umpiwenäläisiin kyliin. Kuinka waikeata heidän on alussa,

nähdään kyllä tänäkin vuonna tulleista. Tykölin kaupungissa he wapautettiin ja heille sanottiin: Nyt saatte wapaasti lähteä Juutinan wolostiin kulkemaan, sillä sinne olette te kirjoitetut asukkaiksi. Matkaa oli sinne 300 w., ja useammalla miehellä ei oilut kopeikkaakaan rahaa. Kuinka siis tiellä tulla toimeen, ja kuinka juuri talwen tullessa elää wieraskielisen kansan seassa? Minä puolestani en tiennyt koko heidän tulostansa, josta pitäisi kumminkin antaa minulle tietoa, että voisin olla heitä vastaan-ottamassa ja olla heille heto jonain apuna. Jumalan johduksesta satuin tulemaan Jelankon kylään samana iltana kuin osa suomalaisista oli sinne saapunut. Heillä oli jäljellä vielä juuri puoli matkastaan, eli 150 wirstaa, Juutinaan. Heidän walituksensa ja kysymyksensä oli ensiksi se, oliko oikein heitä jättää näin turwattomiksi ilman ruokarahaa matkalla. Siihen en woinut muuta kuin sanoa, että niin sitä aina tehdään. Toiseksi walittiwat he, että heiltä oli otettu pois talwi-housut Tjumenin linnassa. Siitä minä heti tein kanteen isprawnikille; millä seurauksella, saadaan wastapäin nähdä.

Siinä seisoiwat nyt äskentulleet suomalaiset turwattomina kuin äsken syntyneet lapset. Surumielin katselin minä näitä kansalaisiani, kun juuri erään täällä asuwan suomalaisen kanssa olin tuuminut, woiko sanoa että yksikään sadasta suomalaisesta siirtolaisesta täällä itsensä parantaa ja tulee kunnon ihmiseksi. Olen warma siitä, että suuremmalla osalla niistä, jotka tänne tulewat, on aikomus ruweta uutta elämää elämään, mutta wiina on se paha, joka heidät pian turmelee.

Sillä wiinaa on runsaasti joka kylässä ja paikassa. Jos Suomen miehet tulisiwat semmoiseen paikkaan, jossa ei olisi wiinaa tarjolla, niin monesta woisi vielä mies tulla. Syynä siihen, että moni äkisti joutuu huonolle tielle, on se, ettei hän saa heti työtä, kun hänellä ei ole työkaluja, waikkapa osaisikin jotain käsityötä tehdä. Olen monesti ajatellut, eikö olisi waltion welwollisuus toimeenpanna jonkunlaista työhuonetta, jossa he ensi hädässä saisiwat työtä ja työkaluja itselleen laittaa. Tämmöisen työhuoneen pitäisi olla hywin kaukana kapakkapaikasta. Sitä tarkoitusta warten olen minä ostanut erään maapalstan, joka on 20-30 wirstaa muista kylistä. Onko minulla

woimia toteuttaa tämä tuumani, en tiedä.

Waikeudet, jotka alusta asti kohtaawat tänne tulleita, owat kyllä suuret, mutta niin pian kuin he oppiwat wenäjää puhumaan, woiwat he työllänsä hywin itsensä elättää. Surkeammalla kannalla ei woi waiwais- ja sairaanhoito olla koko maailmassa, sillä sitä surkeutta, mitä meidän sairaut suomalaiset ja wanhaksi tulleet ukot täällä käsiwät, ei minun kynäni kykene kertoamaan. Suuri osa meidän miehistämme owat keski-ikäisiä ja monikin jo wanhemmalla puolella ikää kun Siperiaan tulewat. He eläwät tawallisesti yksin, kun heidän on waikea täällä löytää waimoja itselleen. Mitä kesällä ansaitsewat, sen he talwella syöwät ja juowat suuhunsa. Jopa viimein saawuttaa heidät wanhuus tahi tauti, ja nyt ei muuta kuin ruweta muitten awulla elämään. Jos wanhuus tahi tauti heidät saawuttaa wenäläisessä kylässä, niin heti pannaan rekeen tahi karryihin ja wiedään kiireesti suomalaiseen kylään, katsomatta tautia tai sairaan woimia. Jos sairas tiellä kuolee, niin ruumis monesti kaiwetaan ensimmäiseen pensastoon. Jos elää niin kauan että pääsee suomalaiseen kylään, siellä häntä kirouksilla ja nurisemalla vastaan-otetaan, kun kylälle taas tuodaan uusi hoidettava. Enempää huolta ei sairaasta pidetä, kuin että hänet pannaan jonkun saunaan, mistä wuorokauden päästä muutetaan toisen saunaan. Joka on kylläksi armelias, hän antaa sairaan tulla tupaansa makaamaan, mutta moni unhottaa koko sairaan, joka saunassa on, ja kun viimein menee sitä katsomaan, on sairas jo kuollut. Nyt taas kylänkokous ja nurina uusi, kun kuollut on hautaan toimitettava. Ruplasta, kahdesta tai puolesta kolmatta ottaa joku toimeksensa kuolleen hautaamisen. Hautaajalla on jo kotona hankittuna sisältä lahonnut puu, jonne hän ruumiin asettaa, lyö laudan päälle, kaiwaa haudan ja, kun on siunanut wainajan, peittää hän haudan, ja niin on se toimitus tehty. Mutta hywä oli waan, että wainaja pääsi kuolemaan, sillä nyt ei hän ole kenenkään waiwana. Saipa onneksensa Jumalan tautiin kuolla ja kunniallisen hautaamisen. Mennellä ja tällä wiikolla olen ollut kahta sairasta neuwomassa, ja kun kehron näitten kahden tilasta, niin ymmärrätte mimmoista ylipäättään sairasten olo täällä on. (Jatk.)

Tekstin puhtaaksikirjoitus ja taitto:

Siirtolaisuusinstituutti

<http://www.migrationinstitute.fi>

Alkuperäistekstit haettavissa

Historiallisesta sanomalehtikirjastosta osoitteessa:

<http://digi.lib.helsinki.fi/sanomalehti>

Yksittäisen lehden numero löytyy helpoimmin
sivuston **selailu**-toiminnon kautta.

Kansalliskirjaston DIGITOIDUT AINEISTOT				Suomeksi På svenska In English	
Etusivu	Sanomalehdet	Pienpainatteet	Aikakauslehdet	Muut tietokannat ja verkkoaineistot	
<h1>HISTORIALLINEN SANOMALEHTIKIRJASTO</h1>				<input type="text" value="Pikahaku"/> <input type="button" value="Hae"/>	
Pääsivu	Selailu	Haku	Tarkennettu haku	Artikkelihakemisto	Palaute
Tervetuloa tutustumaan Suomen historiaan ja menneeseen aikaan vanhojen sanomalehtien kautta!				för Helsingfors och L	